

Raadsvoorstel: Z/25/797328/D-994905
Onderwerp: Septembercirculaire gemeentefonds 2025

Datum: 28 oktober 2025
Portefeuillehouder: Marjo Molengraaf
I&O:
B&A / Raadsvergadering: 27 november 2025
Opsteller: Team Financiën
Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja

Onderwerp:

Septembercirculaire gemeentefonds 2025

Voorstel:

Wij stellen u voor:

1. het positieve resultaat 2024 € 777.000 toe te voegen aan het begrotingssaldo 2025;
2. het positieve resultaat 2025 € 320.000 toe te voegen aan het begrotingssaldo 2025;
3. de van het Rijk ontvangen compensatiemiddelen voor jeugdzorg over 2023 en 2024 € 1.695.000 toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein;
4. de financiële middelen met een specifieke bestemming voor 2025-2029 te verrekenen op de verschillende beleidsterreinen;
5. de financiële effecten van de septembercirculaire 2025 te verwerken in een begrotingswijziging.

Aanleiding:

Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaire voor het gemeentefonds. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september de vertaling van de Miljoenennota, december is op basis van de Najaarsnota en rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. De septembercirculaire 2025 is op dinsdag 16 september verschenen. De circulaire bevat informatie over de compensatie van de tekorten voor jeugdzorg over de jaren 2023 en 2024 en de actualisatie van het volume accres en LPO accres op basis van de Miljoenennota 2026.

Beoogd effect:

De raad te informeren over de gevolgen van de septembercirculaire 2025, de raad een besluit te laten nemen over de toevoeging van de resultaten 2024 en 2025 aan het begrotingssaldo 2025 en het oormerken van budgetten voor de jaren 2025-2029.

Argumenten:

1.1 t/m 5.1 De septembercirculaire bevat belangrijke informatie die van invloed is op de financiële positie van onze gemeente.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft op 16 september 2025 de septembercirculaire gemeentefonds uitgebracht. De hierin opgenomen ontwikkelingen bepalen in belangrijke mate de financiële ruimte van de gemeente, aangezien het gemeentefonds de grootste inkomstenbron van de gemeente is. De compensatie voor de incidentele tekorten 2023 en 2024 voor de jeugdzorg is voor reeds gemaakte kosten.

1.1 t/m 5.1 De raad heeft het budgetrecht. Het is aan de raad om besluiten te nemen over de financiële uitkomsten van deze circulaire.

Deze circulaire laat voor de jaren 2025 en verder voor Gorinchem het volgende financiële beeld zien:

2025 € 1.097.000 V, betreft € 777.000 over 2024 en € 320.000 over 2025

2026 € 212.000 N*

2027 € 348.000 N*

2028 € 437.000 N*

2029 € 524.000 N*

* Deze financiële gevolgen zijn verwerkt in de inleiding van de begroting 2026 en de 1^e wijziging op de begroting 2026.

Stand begrotingssaldo	2026	2027	2028	2029
Stand voor verwerking septembercirculaire	676.000	333.000	394.000	1.086.000
Saldi septembercirculaire	-212.000	-348.000	-437.000	-524.000
Stand na verwerking septembercirculaire	464.000	-15.000	-43.000	562.000
- = is nadeel				

De afname van het gemeentefonds 2026-2029 wordt veroorzaakt door een bijstelling van de verwachte inflatie.

Het Rijk stelt met deze circulaire ook (extra) financiële middelen beschikbaar voor de uitvoering van specifieke doeleinden en taken. We stellen voor om deze bedragen voor 2025 tot en met 2029 te verrekenen op de betreffende beleidsterreinen. Deze verrekeningen hebben géén financieel effect op het begrotingssaldo. Onderstaand geven wij u inzicht in alle specifieke doeleinden en taken waarvoor het Rijk ons in deze circulaire middelen beschikbaar stelt:

		2025	2026	2027	2028	2029
	<i>Decentralisatie-uitkeringen:</i>					
1	Participatie - Beschut Werk	114.000	122.000	130.000		
1	Loonkostensubsidie	102.000	86.000	82.000	82.000	82.000
2	Aanpak laaggeletterdheid		18.000	18.000	18.000	
3	Versterking arbeidsmarktregio's					248.000
4	Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	11.000	14.000	14.000	11.000	
5	Spreidingswet	38.000				
6	Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)		1.257.000			
7	Overheidsbrede Dienstverlening		33.000	33.000	33.000	33.000
	<i>Overige:</i>					
8	Rijksvaccinatieprogramma	5.000				
9	Implementatie Participatiewet in balans	84.000	36.000	8.000	2.000	2.000
10	Vervroegde Tweede Kamerverkiezingen	28.000				
11	Wet Integrale Suïcidepreventie		21.000	21.000	21.000	21.000
12	Toezicht gastouderopvang		4.000	5.000	5.000	4.000
13	Loon- en prijsbijstelling middelen op de AP jeugdhulp 2023		55.000	45.000	45.000	45.000
		382.000	1.646.000	356.000	217.000	435.000

1. Voor de periode 2025-2027 worden middelen beschikbaar gesteld om de werking van de regeling loonkostensubsidie bij beschut werk te verbeteren. Ook zijn de aantallen voor de loonkostensubsidie aangepast wat gevolgen heeft voor 2025-2029. Deze regelingen worden door Avres uitgevoerd.

2. De verdeling van de uitkering Aanpak laaggeletterdheid is voor 2025 veranderd als gevolg van het gebruik van actuelere CBS-gegevens. Dit heeft gevolgen voor de jaren 2026-2028.
3. In de meicirculaire 2025 zijn de middelen voor de versterking van de arbeidsmarktregio's verhoogd. Nu wordt vanaf 2029 een structurele bijdrage aan het gemeentefonds toegevoegd.
4. Voor de uitvoering van de wettelijke taken op het terrein van de omgevingsveiligheid worden voor de jaren 2025-2028 bedragen toegekend.
5. Voor het zoeken naar opvangplekken van asielzoekers ontvangen we in 2025 een bijdrage.
6. De decentralisatie-uitkering CDOKE/klimaatgelden vervangt de specifieke uitkering van deze regeling die van toepassing is op de jaren 2023-2025. Het budget voor 2026 is in deze circulaire toegekend. Deze uitkering is voor de uitvoering van taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid.
7. De decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening (IDO) vervangt vanaf 2026 de specifieke uitkering IDO. Deze uitkering is om gemeenten te faciliteren om laagdrempelige ondersteuning te bieden bij regelzaken met de (digitale) overheid.
8. Per 1 januari 2025 zijn wijzigingen aangebracht in het vaccinatieschema. Voor deze aanpassing ontvangen we eenmalig in 2025 een bijdrage.
9. Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans is een initiatief om de Participatiewet te vereenvoudigen en te verbeteren. Voor de implementatie hiervan wordt voor de periode 2025-2029 een bijdrage toegekend.
10. Voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamerverkiezingen ontvangen we een vergoeding. Omdat in de tussenrapportage 2025 hiervoor al € 100.000 is toegekend, wordt nu alleen het resterende bedrag nog toegevoegd.
11. Op 1 januari 2026 treedt de Wet integrale suïcidespreventie in werking. Voor de uitvoering van deze wet ontvangen we voor de jaren 2026 en verder jaarlijks een bijdrage.
12. Om de kwaliteit van gastouderopvang te waarborgen worden er vanaf 2026 extra middelen toegekend.
13. Deze bijstelling op de Aanvullende Post gereserveerde middelen hangt samen met de voor jeugd gereserveerde middelen. De middelen voor de jaren 2024 en 2025 zijn al eerder toegekend. Nu worden de middelen voor de jaren 2026 en verder toegekend.

Risico's:

N.v.t.

Financiën:

Het positieve financiële effect van € 777.000 voor 2024 en € 320.000 voor 2025 en de mutaties met een specifieke bestemming voor 2025-2029 zullen worden verwerkt middels een begrotingswijziging. De positieve resultaten van 2024 en 2025 zullen ten gunste worden gebracht van het begrotingssaldo 2025. Van het Rijk is een compensatie van € 1.695.000 ontvangen voor de incidentele tekorten 2023 en 2024 in de jeugdzorg. Omdat de kosten al verwerkt zijn in de jaarrekeningen 2023 en 2024 van de gemeente Gorinchem wordt voorgesteld om dit eenmalige voordeel toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein.

Zoals gebruikelijk wordt voorgesteld de middelen met een specifieke bestemming die zijn toegekend voor de jaren 2025-2029 te verrekenen met de desbetreffende budgetten op de verschillende beleidsterreinen. Deze verrekeningen hebben geen financieel effect op het begrotingssaldo 2025-2029. Daar waar wel sprake is van financiële gevolgen op het begrotingssaldo worden deze verwerkt in de 1^e wijziging op de begroting 2026. In de septembercirculaire is een voorschot ontvangen op de verwachte onderschrijding van het BTWCompensatiefonds (BCF) van 2025, in de meicirculaire van 2026 volgt de afrekening.

Participatie:

N.v.t.

Communicatie:

Als de bijstelling voor de geormerkte budgetten van invloed is op de uitvoerende partijen (zoals Avres en DG&J) worden zij geïnformeerd over de gevolgen van deze bijstelling.
Duurzaamheid:
N.v.t.
Vervolgproces:
N.v.t.
Bijlagen:
Septembercirculaire Gemeentefonds 2025

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 28 oktober 2025

Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit:

1. het positieve resultaat 2024 € 777.000 toe te voegen aan het begrotingssaldo 2025;
2. het positieve resultaat 2025 € 320.000 toe te voegen aan het begrotingssaldo 2025;
3. de van het Rijk ontvangen compensatiemiddelen voor jeugdzorg over 2023 en 2024 € 1.695.000 toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein;
4. de financiële middelen met een specifieke bestemming voor 2025-2029 te verrekenen op de verschillende beleidsterreinen;
5. de financiële effecten van de septembercirculaire 2025 te verwerken in een begrotingswijziging.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 27 november 2025

Griffier,

{{esl:Signer1:signature:size(200,50)}}

Voorzitter,

{{esl:Signer2:signature:size(200,50)}}